

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a sloga sve pokvari“. Nar. Pos.

Islati svakog četvrtka na 5 kop. arku.

Doplati se nevrataju ako se i neplaćaju.

Nobiljgovani listovi se neprimaju. Prodajna a političnom listu 5 for., za soljake 2 for. na godinu. Izlazno for. 2 1/2, i 1 za polgod. isvan carovine više poštarina.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalaz se u Via Farneto br. 1.

Nepodpisani se doplati ne tiskaju. Pripremljena se pisma tiskaju po 5 svč. svaki redak. Oglasi od 6 redaka stoje 60 nč., za svaki redak više 6 nč., ili u slučaju opetovanja na pogodno sa upravom. Novci se izlaju poštarskom naplatnicom (za- sego ne pusta) na administraciju „Naše Sloge“. Ime, prezime i naj. bitna pošta valja točno osnažiti.

Komu list nedodje na vrijeme, naka to javi odgovarajuću u otvoren pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se isvana napiso: „Reklamacija“.

Poziv na predplatu.

Prošlim mjesecom svršila je mnogim od naših čitatelja predplata na I. polugodište tekuće godine.

Medju našimi čitatelji imade mnogo i takovih, koji nisu platili listaniti za prvu polovicu godine, a na žalost našu imade napokon i takovih, koji nam duguju predplatu ili za oglašenje više godina.

Pozivljemo indii ovim jedne, druge i treće, da obnoviti izvole predplatu, dotično, da nam pošalju predplatu za svu tekuću godinu i naposljed, da nemarnici već jednom poravnaju svoje račune.

Naš list je bez svako druge podpore osim one svojih čitatelja. Ovih je dakle sveta dužnost, da list točno plaćuju, kao što ga i točno primaju. Dvoje vrsti biljega, papir, tiskak itd. moramo mi točno i redovito plaćati, a pita se odkuda, ako naši čitatelji neuredno ili nikako neplaćaju.

Prosimo dakle sve naše čitatelje, da nam neotežuju i onako pretežak položaj, te da nas kao pravi rodoljubi podupru redovitim predplatom i točnom izplatom zaostanaka.

Nadamo se, da naš vapaj neće ostati glas vapijućega u pustinji.

Uprava „Naše Sloge.“

Izborni trgovci.

Dne 4. t. m. bijaše veoma zanimiva i poučna razprava pred zemaljskim sudom u Trstu.

Na obduzjeničkoj klupi sjedili su odvjetnik dr. Sandrin i prijatelj mu Andrija Marsich posjednik, obojica iz Kopra, te Ivan Furlanić seljak iz Manzana — občina Pomjan.

Državno odvjetništvo tužilo je prvu dvojicu, da su podkupili Ivana Furlanića, da glasuju pod imenom nekoga Petra Hervatina iz iste občine, te da su mu izručili glasovnicu glaseću na ime toga Hervatina. Furlanić tužilo je isto odvjetništvo, što je dne 21. oktobra 1891. prigodom izbora fiducijara za izbor jednoga zastupnika na carevinsko vijeće u mjestu Gažonu predao svoj glas za talijansku stranku na ime rječnoga Hervatina. Ovaj se je izgovarao pred sudom tim, da je bio pijan, to da je doznao tekao od drugih, da polazi glasovnicu, koju mu netko utisnu u ruku, od dra. Sandrina i Marsicha. Izražnomu sudcu u Kopru priznao je Furlanić, da je hotio glasovati na prevaru i to na poziv dra. Sandrina, komu je pred sudcem tu izjavu u lice ponovio

Dr. Sandrin i Marsich priznaju, da su bili kod izbora u Gažonu, te da su tamo agitirali za talijansku stranku, nu taje, da bi poznali Furlanića, koji da je umobolan i da se rad opija. Ovoga, da su hrvatski „caporioni“ zaveli na izjavu kau da bi ga bili oni (San-

drin i Marsich) pozvali, da glasuje na tuđe ime.

Na razpravi bijahu dva svjedoka. Oružnik Antun Klanšček izjavlja pod prisegom, da mu je kazao Furlanić na dan izbora, da su ga dr. Sandrin i netko drugi silili glasovati na ime Hervatina; od ovih da je dobio glasovnicu i pol litra vina. Isti svjedok izjavlja nadalje, da Furlanić ne bijaše pijan, već da mu se je pričinio kao da je gladan.

Svjedok Antun Clay govori baš protivno onomu, što bijaše priznao na zapisnik pred iztražnim sudcem. On reče, da ga je pozvao netko iz društva, u kojem bijahu koparski odvjetnici Gambini, Bennati, Sandrin i drugi Talijani, da njim privede Furlanića, što je on i učinio. Furlanić da bijaše pijan, a u iztražnom zapisniku izjavio je isti svjedok, da bijaše obduzjenik posve triezan.

Po dovršenom preslušanju dobierie državni odvjetnik G. Taddei, koji je jasno i bistro dokazao krivnju obduzjenih, te zamolio sud, da ih odsudi. Dvojicu obduzjenih branila su dva odvjetnja odvjetnika, dočim se je dr. Sandrin sam branio. Obrana ta malo njim je pomogla, jer je sud priznao krivimi svu trojicu odsudiv dra. Sandrina i Marsicha u a tri tjedna teške tamnice poostrene jednim postom, a Furlanića na 14 dana zatvora. Povrh toga odsudjeni su sva trojica na platež troškova parnice.

Tako se je eto svršila parnica proti izbornim trgovcem, parnica za nas Istrane važna i poučna. Da je trgovina sa glasovi kod izbornih u Istri „na malo“ i „na veliko“ veoma razvita, jače možda nego li igdje u Austriji, znali smo odavna. Tu odurnu trgovinu sa „ljudskim mesom“ žigosali smo i odsudili sto i sto puta u ozbiljnom i šaljivom dielu našega lista. Tom suradnom trgovinom bave se jedino naši politički protivnici, pristaje talijanske stranke u Istri. Kad bi bilo moguće povući pred sve te bezdušne trgovce, imali bi s njimi naši sudovi više posla, nego li sa svimi ostalimi zločincima.

Hrvatsko-slovenska stranka Istre nije se do sadn ogriješila tim političkim zločinom. Ona nerazpoloža kojekakvim dvojbjenimi zakladami i podporami, da je upotriebi za takav nečisti posao, a kad bi i imala sredstva, nebi se dala na trgovinu sa glasovi, znajući, da je pobjeda kupljenimi glasovi samo časovita i da se kupovinom glasova narod kvari i demoralizira. Onaj, koji prodade danas svoj glas za forintu, prodati će ga sutra boljomu nudocu za veći novac. Tko neće da glasuje za naše predloženo iz osvjeđočenja, tomu neima mjesta u našoj narodnoj stranci.

Talijanska stranka Istre naprotiv bavi se sa trgovinom glasova na „malo“ i „veliko“ prigodom svakih izbora, gdje njoj je pobjeda iole dvojbena. Trgovinu sa glasovi na „malo“ tjera većinom medju najni-

žimi slojevi našega puka. Gdje nepomažu grožnje i struhovanja, tu mora pomoći žerilo, pijača i novac. Litrom vina, zdjelom hrana i forintom kupljene birače vode naši narodni protivnici siromašno i neuko seljačstvo kano stado ovaca k izboru. Tomu imademo bezbrojnih dokaza za sve one občine, gdje je po narodnosti pomješano pučanstvo, ili gdje Talijani nisu u većini.

Trgovinu sa glasovi na „veliko“ ili „debelo“ tjeraju ponajviše prigodom političkih izbora. Na „malo“ kupuju se glasovi birača, a na „veliko“ glasovi izbornika ili fiducijara. Za ove nevriedi više hrana, pijača i forinta, već taj treba desetača, pedesetača i stotinjača. Tom su trgovinom nastojali podkupiti naši politički protivnici upravu u sudbenom koparskom kotaru i prigodom zadnjih političkih izbora nekoje naše fiducijare. Nekojim se nudjalu 3—400 f. za njihov glas, ili da ostanu kod kuće. Ogromna većina naših čestitih izbornika odbila je Judin novac, ali su ipak dvojica iz onoga kotara ostala na dan izbora doma. Nudjali su velike svote i drugim našim izbornikom u sudbenih kotarih Buzet, Poreč, Motovun, Pula itd. Na čast budi rečeno dičnim našim izbornikom, siromašnim al poštenim seljakom, oni odolije sjajno zamamnim djavolskim ponudam.

Zakon propisuje teške kazne protiv onim, koji kupuju il prodavaju glasove, ali na žalost ruka pravice stignu veoma redko takove trgovce; jer onaj, koji kupuje, čini to na četiri oči, a onaj koji se prodaje, neće sam sebe odati.

Sretnim slučajem došla je ipak trgovina sa glasovi glavnih agitatora talijanske stranke na Koparsčini, odvjetnika dra. Sandrina i Marsicha u ruke pravice, koja ih je doduše milosrdno, al ipak čuljivo zahvatila.

Mi se nadamo, da će ova pedopsa opametiti pokojeg našeg narodnog protivnika, te da će u buduću dva puta dobro promisliti prije, nego li se dade na trgovinu sa „ljudskim mesom“ i sa strane pozdravljamo sa zadovoljstvom gornju odsudu.

DOPISI.

Opričaj koncem junija 1892. (Obšinska sjednica — škola u Topolovcu — izlet na Brezovicu — nedočekani rižot). Dne 23. junija obdržavana je obšinska sjednica, nadamo se zadržaj pod sadašnjem talijanskom upravom.

Medju nim bilo na dnevnom redu pitanje obš. školnika i izbor odbora sastojedog od 4 lica za rješavanje reklama kod predstojećih obš. izbora. Za mjesto školnika pitao je samo jedan i to ranar (kirurg); obšinsko zastupstvo ga je odbilo.

Izabralo se satim odbor od četiri lica, koj bude imao rješavati reklame. Predlog majine, da se izabere dva naša, dva njihova, pao je na glasovanju; izabrani četiri „talijanaša“, koji misle, da će po svojoj volji sve udesiti; manjina se dakle ovaj put sasvim prezrela; dobro da znademo. Sasvim tim mi se ništa ne bojimo,

samo da dobijemo prepis liste, pa onda se ne plašimo ni „sto talijansko-horonski komisijah“, jer imati ćemo pravo, nadamo se, u prisutnosti poštoga vladinoga komesara. U ostalom to su sve sredstva, kojima se služe Talijanaši, jer uvidjaju, da su ih kmeti zapustili.

Medju eventualnimi predlozi bijaše pitanje za školu u Topolovcu. U Topolovcu biti će pomoćna pučka hrvatska škola; podučavati će tamošnji vriedni kapelan đ. Knavs. Ima tomu već polgodine, što je rečeni gospodin u ime otaca djece molio o. kr. kotarsko školsko vijeće, da može podučavati djecu i to u svojoj kući i besplatno. Čudno al linitino! Iste mu nije dozvolilo, da otvori hrvatsku školu. Gospodin kapelan molio s toga, o. kr. zemaljsko školsko vijeće za doput, koji mu ga i dade. Nu stvar nije još sasvim svršena; na obš. sjednici izabrali su dva talijanska obš. savjetnika, koji da će u poštu te školu zajedno sa o. kr. kot. glavrom na lice mjesta. Zašto i čemu toliko komedije, Bog si ga znade, al valjda samo da se stvar završi. Svrha tom putovanju bit će valjda, da ispitaju Topolovčane, u kojem li jeziku žele svoju djecu podučavati. Pitanje to je suviše, da u molbenici stoji, da će biti škola „hrvatska“, a drugdje nemože ni biti; djecu valja odgajati i podučavati u materinskom jeziku, a taj jest u Topolovcu hrvatski. Ili ima možda kojgd nade, da će Topolovčani talijansku školu zahtjevati? Nu to možo jedino onaj misliti, koji ne pozna čestite i vrle Topolovčane. Oni će svi jednogaono zagrmiti: „mi hoćemo školu u našem materinskom jeziku, a ta jest hrvatski; mi hoćemo školu i dajte nam ju, ta mi tako i tako plaćamo namete školake; dajte nam školu i otvarajte nam oči, jer znajte, da mi imamo istu pravicu do naobrazbo kao i vi“.

Ako bi pa možda obšinski savjetnici na protivno hude nagovalali, Topolovčani znadu već, što im je učiniti. Mimogred bude spomnuto, da zakon dopušta jedino svodenikom, da otvaraju pomoćno pučko školu. Je li pa poznato o. kr. školskim oblastim (Poznato je. Op. uređ.), da u obšini Grižajanskoj podučava djecu jedan postolar i jedan „stracer“. Bit će to poznato, nu isti podučavaju talijanski, pa slobodno njima podučavati i petezati od djece mjesecnu plaću. Upozorujemo na tu neoskonitost o. kr. školske oblasti; nismo doista protivni napredku, al nek se pravica vrši jednako za sve. Žalostno je zaista, da se jednomo kaplanu-svodeniku no dopušta podučavati, dočim se to jednom prostom postolaru — straceru — dopušta!

Utorko dne 21. junija bio je gospodski izlet u Gradin k Mikuliću. Izlet imao je biti u subotu 18. junija, nu gospoda iz Buja se doznala, da je to svima već znano, pa znajući, da će tjerati nečisti posao i da bi mogli tom prigodom neugodan izlet učiniti, izabraše drugi dan, kada nije nitko znao, dapače niti liti Mikulić. Oko 5 sati pošlje podno stigoše 3 kočije na Brezovicu; velika žirna čast za Mikulića; medju izletnicima bilo dokako „capo“ i poznati „duktor“. Izletnici imadoše nakanu prenočiti na Brezovicu, pa po noći i u tmini opraviti svoj posao. Krčmar zaklao odmah nekoliko plića i natosao šunko (poruta); zlobni jezici govoro, da bijaše i komadić mladog pulića, šega mi u ostalom nevjerojucno, jer se tovi za izbor; sje bijaše već pripravljeno al nešto je manjkalo — manjkala je šalata; krčmarica trči brzo k suvedji, da joj posudi malo šalata, al ausjeda joj odgovara: sram vas bilo, ne dam vam šalate, radjo ću ju svu prašićem baciti. Krčmarica im na mukah — toče drugoj suvedji, pita šalato, al ova kao grom zagrmi: nedam vam ništa, sram vas bilo; vi ste se pošli družiti s Talijani i činiti smutnju u celom komunu; radjo ću svu izprebijati, nego vam dati i jedan list.

Ne preostaje drugo „ajjori“ moji, ako ne da pojedete potonku bez šalate. Kad nije šalate, otrnese se krčmar, teč kupit malo riže, čemo uđinit rižot; krčmarica podje. Medjutim doznali kmetovi za dolazak to velike gospode, pa se počeli pred krčmom sakupljati. Medju gospodu nije htio niko izvan dva šaronjaka iz Ždrenja. Videć Mikulić, šta se pred kućom spravlja, javi odmah gospodi govoreći: „no što afari star kva do note, lešo star al rižoto e ando via“. Gospoda stavila onda rop med noge, kojiđaji zapregozo svoje konje pa hajd ponuknutim delom i dugim nosom iz Brezovice i to „bez rižota“. Govori se, da su zafrajali 18 forinti. Tako eto prošao je izlet; gospoda su zdrava došla i zdrava otišla. Drugi put neka nam izvole javiti, pa ćemo pripraviti mi šalate i postaviti stražu. Toliko o izletu, a sada nek nam bude dozvoljeno još dvio nadodati. Svakomu je slobodno ići u krčmu ma bilo kamo, ali nije slobodno ni lipeo da dolaze Talijanaši bujki u Gradin u svrhu izbora puk smučivati, koj je radi toga jako ogorčen. Isletom svojim nisu dakako ništa postigli, već uđinili uvalo sobi i Mikuliću časti. Gospoda su valjda mislila, da će biti u Gradinu snajm, al su se ljute prevarila. Opominjemo gospodu bujku, neka se kane čoravoga posla, jer mi Gradino nismo tritka, koje se pustimo od svakoga vjetra ljuhati; mi smo ljudi — kršćani, koji dobro znamo, što je poštenje i dobar glas; mi se za zdjelu (skledu) ledo i času (glaz) vina ne pustimo podkupiti; ako je možda Mikulić — česa mi još nevojujemo — jedan od onih, koj je danas kršćan a sutra za zdjelu ledo bio bi Turčin, znajto, da mi takovi nismo, niti ćemo ikada dopustiti, da nas amučujete. Poručujemo pak i ovim putem Mikuliću, neka dobro i jako dobro promisli prije nego jedne korak pogiboljan uđini. Gospoda bujka bila su kod njega sada i neće valjda nikada više k njemu, a mi smo svaki dan s njim. Nek dobro promisli kako misle svi ostali Gradinici, dapsđo i svi ostali Brezovčani. Toliko za sada, a nebudu li to dosta, vraćit ćemo se opet na taj izlet čoravi, to ćemo baz ikakvog obzira djelovanje Mikulićevo na javnost donieti.

Razgovor

medju Zvanom i Katom na Kaštelirskom kunfinu zgor Labinea.

Zv.: Gutmorgin šantula.
Kat.: Ča si poludila šosa, da me tako pozdravljaš ili se s namom rugaš?
Zv.: Vero sam čula da tako pozdravlja naš moro pak sam parala, da je to lipo.
Kat.: Tako pozdravljaju kapurali one kelnerice od birarije; a ti pozdravi lipo po našu, pak nećeš nikad faliti, i nijedan ti se neće rugati, kako onoj šaronjačkoj divojčini, koja reče u osam ur iz jutra: Bona šera šior gospodarine!
Zv.: Hvala šantula, da ste me kurejila; od sada ću svakomu reći: Hvaljen Bog! bilo ti iz jutra ili u večer. Ali sada vam imam ništo reći, sam proprije želila vas srititi.
Kat.: Ča je to novega, ter smo se od mala na lokvi razkockadakale.
Zv.: Mn vero jušto radi onoga govora sam čula, da ćemo imati batimanat, jer nas je neki sluša, pa je činija sve do baside štampati na foje.
Kat.: Ki ti je to roka?
Zv.: Ja sam u nedilju slušala, kako je pod murvom u Kovadi mali Zvano štija ča sam ja govorila, a njegov zrmzan ča ste vi govorila.
Kat.: Ma vero meni je drago, da znaju anka dion, jer smo istinu reklo; a istina Boga hvali; i za istinu ja bim u oganj skočila i glavu dala kako sv. Ivan.
Zv.: Mi je drago, da ste tako kurajna; ala da bi i naši gospodari bili takovi! Ali moj muž čim sam ga počela nagovarati, da pojde u Vižinadu votati za naše ljude, so je valje nadomrdija i mi je roka, da bi rada poša, ali da ga je strah, da bi mu se rugali, ako bi naši zgubili.
Kat.: Reći si možu, da so neprijateljstvo ne predobijo, ako se nikad s njim nesriti. Oni soldati, ki so neprijateljstvo boje prvo nego pojdu u vojsku, ti so zovu plašive kukavice i takove bi najbolje u kotulo obudi, pak im dati u ruke preslicu i metlu na msto puške i sablje.
Zv.: Tako plašiva kukavica ni samo moj muž, ima ih poli nas još čuda tekovih.
Kat.: Takov' moro biti samo oni malođuban i ki lina mozo soli u glavi. Sama zdrava pamet nam kaže, da je bolje

pošteno trpiti, nego sramotno živiti. Pa kad so gre na balotajione, so ne gre u vojsku, jer tamo nesmi nijedan njanke palicu doueti, kako je fanto pred onkvom javija. Ona se dače stroj voto, pak so gre a Bogom i u miru svojim kumpanjiam. Ki se toga plaši, merita presiranje i sramotno anke potle smriti.
Zv.: Moj muž mi je reka još i to: Zaludo da se naš trud, da neće sigurno dobiti, jer da će kapo-šaronjak špoudati magari jedan mijar forin, i njegova kumpanja, ja će slipiti i varati na sve načine, samo da šaronjaki predobiju.
Kat.: Za slipiti i varati sam sigurna, da će njegova kumpanja, jer pošteno ne zna njanke misliti, a još manjo delati; zato triba, da naši tim bolje paze, i da se ih čuvaju kako bienoga bruka. S mijari pak je lahko strasti, a težko ih je brojiti; jer bankanota se neberu u stranah kako vrju. Da bi imali mijaro, nobi zapirali butige, i bi bolje obukli svoja parenta, ki po Babidi skaču ni goli ni obučeni, kako Arlekin, kada se je mrižom pokriva.
Zv.: Ma da je još drugih, ki so interesaju i ngovaraju za šaronjake.
Kat.: Danas laju i broki na njo, a da ih budeš i ti dobro poznala, vti ih u jedan hip sve nabrojiti. Najprvi je oni orn, ki se drži, kako da je metlu progutnuja. Drugi je njegov kum, kom su obećali dva lita tovara — ali ta će domala uzeti bisaga na ramo. Pak su oni dva vodopije; — njihov kumpare tripom svojim esusedom; četiri artisaani u solu, ki nesznaju njanke kojega su arta; jedan par o očali i oni farizeaju Kranjco, kum porečko gospode. On ti reče jedno u obraz, a drugo za hrbtom. Kad je s našima, čini fintu, da je naš, a čim se obrne, je najveći naš neprijatelj. — To ti to ta kumpanja lipo od najvećih noimaveci pod našim zvonom. Drugih, hvala Bogu nimamo. Ali ono gnizdo (pokaže prestom Labineo) je puno tega Judinoga pokolenja.
Zv.: Već valja dunke pošteno lice naših gospodara, nego sva ona kumpanja i sve njihovo imanje.
Kat.: Jušto za to reći si možu, da su to pumeriči ki samo laju, i da se takovih ne smi strahiti ni on, ni nijedan, nego svi neka veselo zgube jenu žurnadu, pak složno i mirno neka pojdu u Vižinadu votati za naše poštene i pametne ljude, pak će tako učiniti svoju dužnost pred Bogom i narodom.
Zv.: Kako oni iz Buzetšćine, ki se si osam dan pod vedrim nebom palentu kuhali, dokle su svi na red došli, i za svoje ljude votali.
Kat.: Da bi naši onako bili složni, sričan bi bija Kaštelir kako i Buzet. Potle ki zapovijaju naši ljudi, se je izkopa iz duga, i ima sada svoje škole u našem lipom jeziku. Onde su šaronjaki pobrai kopita za vajk; ih neće pomoć ni „lega nacionala“ ni njihov „spasitelj“!
Zv.: Pomozi Bože i nami!
Kat.: Pomozimo si najprvo sami, pak će nam pomoći i Bog i naši patroni sv. Kuzma i Damijan. Ovima preporučimo sve naše birade!

Franina i Jurina
Jur.: Od kuda Franse?
Fr.: Dojdem baš iz Pule, gdi su mi pokazali štalu Martinovega živinčeta, ter sam vidia, da je puna kanfanarekoga smetja.
Jur.: Ča mu nije dosta onoga od njegovoga tovarića?
Fr.: Valjda no, jer šfor avokat a kumparom Filipom i praznikividi nakragaju svaku šetlmanu najšifnega domaćega gnoja pun voz i ga pošalju Martinu na dar.
Jur.: Vero s tim gnoji valjdaš frlansku turkinju.
Fr.: To, i istrnko margaritice.

Različite vesti.

Imenovanje. Naš zemljak g. Anastas Jelusić o. kr. žumareki komesar u Sinju (Dalmacija) imenovan bijaše ovih dana žumarekim nadkomosarom u istom mjestu. Čestitamo srdačno zemljaku i prijatelju!
U Spinićevom poslu. Prokjuror F. j. dne 5. julija — na blagdan sv. Cirila i Metoda — može se kazati, da je bio u Beču Spinićev dan. Toga dana razpravljala su naimo o odpustu iz službe g. profesora i zastupnika Spinića dva tako uzvišena činbenika, da se što sličnoga zaista riedkokad dogodi.
 Carovinski sud razpravljao je o utoku g. profesora proti disciplinarnom postupaju školskih oblastih proti njemu, dotično proti odpustu iz službe, a carovinsko vijeće o predizju česakoga zastupnika Pacića, da se Spinićev posao izruči imunitetnomu odboru.
 Kod razprave u carovinskom sudu govorio je sam g. Spinić i njegov zastupnik-advjetnik dr. Pattai, a u imo ministarstva bogoštovja dvorski savjetnik Spann. Carovinski sud izreči će svoju odluku danas, u četvrtak.
 U carovinskom vijeću bijaše razprava veoma burna. Govorili su za predlog Pacićovog zastupnici Herold, Krašmar, Pernstorfer i Lueger odudiv svi što odlučnije postupanje ministara bogoštovja Gautscha proti profesoru Spiniću. Predlog Pacićov bijaše jednoglasno primljen.
 U tom poslu primili smo utorku nu veče sleduću brzozjavnu vijest iz Beča: *Danas razpravljalo je Spinićevu stvar državno sudieće i carevinsko vijeće. Kod prvoga divno zagovarao Spinića odvjetnik Pattai; vladin zastupnik odgovarao potri; govorio i Spinić; otkuda sledi četvrtak. Carevinsko vijeće postaje sjajnih govora raznih govornika jednoglasno izruči stvar imunitetnomu odboru; nisu koristili govori ministara Gautscha i Schönborna.*
 Drugi put pobliže o tom.
Znak vremena. Pod tim naslovom pišu nam prijatelji iz Poreča dne 4. t. m. j. koliko shiedi: Čitali ste valjda g. urođniče, kako je naša gradska glasba počestila „serenadom“ prov. gospodina biskupa E. Flappa u predvečerje njegovog imendana. Taj čin sam po sebi neima prigovora, ali ako se vvaži, da ga naša „babitica“ neobično izdiče, da su naši glasbari liberalci, da je na čelu glasbe čisto liberalna uprava i napokon, da su našemu blagopokojnomu velikomu biskupu Jurju Poročani pripravljali „mašje muzik“ a nikada onakve, kuno presr. Giambatisti, da je nezaboravni naš Jure doživio ovdje svakojakih neprijaznih i neprijateljskih demonstracijah. a pozobno mušeničkom strpljivošću silu jada i čemera, i to sve od onih ili zbog onih, koji njegovomu nasledniku prave „serenadom“ „ova oja“, tad nam se iz dubine bolne i ranjene duše vine težki, protožki uzdah a namide veliko, ogromno pitanje Jure? Giambatista!
Izlet „Slovanseke čitalnice u Tratu“ poduzet prošle nedelje u susjednu Divaču izpao je nad svako očekivanje. Članova čitalnice, našeg „Sokola“, Tamba-uraša itd. nabralo se što ranim što vjerpoldašnjim vlakom preko stotine dođim su im se dični Divačani pridružili mnogobrojno u vrtu g. Magajne. Bijaše gostova iz Istre, Goričke, Ljubljano itd.
 U ročenom vrtu razvila se veoma živahna zabava podjarivanja rodoljubnog pjesmom, milozvučnom tamburicom i vatre-nimi napitnicami. Za družbu sv. Cirila i Metoda nabralo se medju izlotaici i gosti for. 40.
 Čestitamo odboru čitalnice i ostalim sudjelujućim društvom na krasnom uspjehu.
Izlet u Pasju vas. Naša dična družtva „Tržaski Sokol“ i „Slovanseke porske družtvo“ dogovorila so, da će prirrediti za dne 31. t. m. odmah poslije podna zajednički izlet u Pasju vas (Dokani) na Koprarsčini. Kod izleta sudjelovali će naši najbolji pjevači i tamburaši. koji će so pobriniti za što ugodniju zabavu. Hvalač što srdačnije već unapried vriednim osnivateljim i zaštitnikom budućeg izleta želim, da bi kodistoga sudjelovalo što više naših rodoljuba iz Trata i okolice. Nedamo se, da će se naći u Pasjuj vasi mnogobrojno onoga dana i naši rodoljubi i prijatelji iz Istre, napose iz Koprarsčine, gdje, će se domaćim i tržćanskim rodoljubim prhoraviti koji sat u ugodnom i vesolom društvu. Iz Trata putovat će se vozovi. Prijava primi g. Mikota (Tiskarna Doleno).
 Blagdan slavonskih apoštola sv. Cirila i Metoda proslavili su Slavani Trata i okolice svedanije nego li obično. Dječica slo-

vensko pučke škole kod sv. Jakova imala su u 8 sati sv. misu kod koje su učenicil i učenice pjevale krasno crkveno pjesme u slovanekom jeziku. Poslije sv. mise sakupili se svi dječaci i mnogo rodoljubnog običnista, koje prije misli prisustvovali, u školskom vrtu, gdje su dječica, pjevala i krasnolovila te uspokon sv. sličicami podčoravana bila. U Košanu imalo je takodje otrojce zabavišće sv. misu. U susjednoj Nubrežini plamaseo je u predvečerje ogromnan krus. Naši rodoljubi u Tratu sakupili su već sada preko 120 for. Cirila-Metodijeskog dara a još so sakuplja. Tako valja svetkoviti molitvom i dobrimi djeli svako godine blagdan naših sv. apoštola.
Izbori u Vižinadi. Doznajemo iz dobra izvora, da su razpisani obdinski izbori u Vižinadi za dne 13., 14. i 15. tokuđega mjeseca. Izbori ti su dakle pred vratu, jer će so obaviti već budućeg čedna. Naši obdinski zamislaju se više nego obično za prodaje izbore. Prepisali su izborne liste, uložili reklame, dogovarali se i t. d. To je svakako dobar i hvalovriedan znak. Ako se jednom nepođe, nikada so svršiti neće.
 Neima dvojbe, da će šaronjaci, krnjeli i nespaseni napeti avo silo, da zasliepo il prevare sirotu seljaka, koji stoji neuk i gorokut proti najpreffriganijim spletkarom, koji će uložiti sve sile, da se uzdrže na vlasti, da većina občinara ostano i nadalje u tmrni i neznanstvu bez prava i zaštite.
 Vižinadski obdinski istarako-hrvatske stranke poznaju dobro vižinadsku gospodu i njihovo podpretno u Kašteliru, Labincih i na Polju. pak se nadamo, da će so daloko držau jednih i drugih kao živoga ognja. Na vanjšćini neimaju gospoda se sebo niti jednoga poštenuoga seljaka, već samo kakovu propalicu, izroda ili produca, koji bi zaplano i djavlu dušu za dobra plaću. Takovih neka nam Bog očuva!
 Kod izbora biti će daklo borba izmedju šaronjaka i prodanaca te iznadju naših vriednih i poštenih kmetova. Bit će to prva odlučna borba, u koju se naši obdinski uplašćaju. Uspeh je dvojnob kolji za našu, toli za protivnike, ako ne, da su svi već unapried odlučili poslušati se kod izbora prevarom, nasiljem, nezakonitošću. Bilo kako mu drago, preporučamo ovim još jednom avim našim občinarom, da sudjeluju svi kod izbora, da glasuju svi složno za poštene i vriedne muzeve našu krvi i našega jezika. Neka se čuvaju prevare, kojom će so bez dvojbe protivnici poslužiti. Neka paze, što protivnici rade i kako postupaju. Sve to neka odmah i točno bijže, jer će dobro doći za eventualni uzok proti izborom.
 Izbori moraju biti javni, a to omogućuju našoj stranki da nadzire rad izborne komisije, iz koje je poave izključena. Popravljenom izbornom listom u rukuh neka naši budno kontroliraju djelovanje izborne komisije; proti nezakonitosti neka so odmah prituže i sve točno pobijže.
 U Vižinadi biti će možda koji obružen ili izazivan od šaronjačko fukare, nu mi preporučamo tople avim našim biradom, da so nadadu zavesti na led, neka se okreže i od smrada odalose. U ostalom očekujemo, da će politička oblast, koja pozna dobro vižin dake nomenjake i smutljivce, poduzeti potrebite mjere, da budu vanjšćki biradi šticeeni proti svakoj navali, izazivanju i nasliju.
 I tako budu li izbori javni, te ako bude vladao rod i zakon, tad se nebojimo za uspeh. Naši protivnici mogu predobiti jedino prevarom, nasiljem i nezakonitošću.
 Obdinski vižinadski Pohrlito složno dne 13., 14. i 15. t. m. na obdinske izbore, to glasuju složno, u jedinstvu i ljubavi za svojo muzeve, koji vas nede nikada prevariti niti izdati.
 Iz Pazina doznajemo, da je tauno dne 30. prošloga mjeseca željezničkim vlakom u 11 sati prije podne stigao gospodin o. kr. namjestnik Teodor vitez Rinaldini u pratnji svoga tajnika gosp. dra. P. Pittzera. Kotarski kapetan u Pazinu g. vitor Schwarz odputovao je bio namjestniku u susrot do Buruta. Na pazinjskom kolodvoru dočeka i pozdravi pazinški načelnik g. dr. Dukić namjestnika, koji so je onda u sviranje carovke i nakon što je nagovorio njejkoga osobe, advoc u grad košijom, u kojoj je još sjedio načelnik i kotarski kapetan. Poslije je najprje župnu krkvu a onda pošlo u sgrađu o. kr. kotarskoga kapetanata, gdje je odmah primio razno deputacije.
 Prvo na red došlo je zastupstvo mjestne obdine Pazin, predvođeno načelnikom. Ovaj oslovi namjestnika kratkim hrvatskim govorom. Namjestnik zahvali so, izustiv najprje par hrvatskih riedi, onda nastavi njemanski, razgovarajuć so sa njekojim zastupnicim. Za pazinjskim zastupstvom prim-

